

ואז קם אחד מן החשובים וקרא לעזרא להתעודד ולקומם ולרפא את החולי האיום שפשה בעם ולא להתיאש, וקרא לו לקחת את העניינים בידיים ולכרות ברית שבועה לסלק את הנגע הזה מתוכם במסירות נפש. עזרא השביע את השרים להצטרף אליו במאבק איתנים זה לריפוי העם מחולייו. והוא קם והלך ללשכה והמשיך בצומו ותפילותיו. ואז יצאה הכרזה חמורה בכל הארץ כי כולם חייבים להתקבץ לכנס תשובה כללי בירושלים בתוך שלשה ימים, ומי שלא יעשה כן יוחרם כל רכושו וינודה מן הציבור כליל. ובסוף ג' הימים בכ' כסלו, ישבו כל העם ברחבה שלפני בית הא' לוקים [רחבת הכותל...]. מרעידים על הדבר מחמת פחד החטא וההרס שנזרע ופשה ומחמת הקור והגשמים שירדו, ורעדו מקור. עזרא קם והוכיח את העם בדברים נמרצים, ודרש מהם להתוודות ולקבל על עצמם קבלה נחרצת לתקן את הדברים. [וידוי וקבלה לעתיד]. והעם ביקש שהיות והדבר לא יכול להעשות במסגרת המעמד הזה ממש, כי לוקח זמן לברר מי בדיוק נכרי ומי יהודי, על כן הם מבקשים להקים ועדה שתטפל בענין ותגיש המלצות והחלטות. וביום א' טבת החלו ועדות החקירה לפעול. והיו מהם מן הכהנים שנשאו נשים שהתגיירו שלא כדין, והיו גם ילדים שנולדו וזו היתה משימה קשה וכואבת וקורעת לב. [לא לחינם נקבע כי מתפקידיו של המשיח לזקק ולטהר את היוחסין של עם ישראל]. וברוך ה' סיימו את הבירורים והמסקנות בא' ניסן. עד כאן המעמד הראשון.

המעמד השני שמתואר בספר נחמיה, היה בראש השנה קריאה גדולה בספר התורה והקריאה היתה שנאספו כל העם אל הרחוב [הרחבה] אשר לפני שער המים. [שער המים מרמז לתשובה כפי שביארתי במקום אחר בארוכה] עד חצי היום התמשכה הקריאה.

והעם קלט והבין שיש תחת ידיו הרבה משגים, והיתה בכיה גדולה, אך הלויים השתיקו את העם מחמת קדושת החג שאסור להיות עצובים וביום כ/ד תשרי התאספו לעצרת תשובה רבתי בני ישראל בצום ובשקים ואדמה [אפר. מפרשים] עליהם והתבדלו כליל מכל בני נכר ועמדו והתוודו על חטאיהם. וברבע היום הראשון קראו ולמדו בספר התורה, להבין איך צריך להתנהג, ועוד חצי יום ישבו לתקן בפועל ולהקים ועדות בירור והמלצות, וברבע היום האחרון התפללו בבכיות ובהשתחויות ובידויים גדולים. ואז היתה שמה התעוררות גדולה ושם נאמר מה שאומרים בכל יום בתפילת שחרית :

אתה הוא ה' לבדך עד במים עזים ויש לזה המשך דברי מוסר ווידוי נוקבים פרק שלם ארוך, ובסוף הדבר הזה התבצע מעמד כריתת אמנה לקבל על עצמם להיות עבדים נאמנים לה' ולתורתו באלה ובשבועה להתחזק בשמירת היחסים ובשמירת השבת ועוד ועוד.

למיטב זכרוני קראתי פעם שגם החפץ חיים עשה פעם מעמד כריתת אמנה בין תלמידיו הצדיקים. כדאי לברר. אין לי כלל ספק שבעזרת ה' לאחר כינוסי התשובה הגדולים והעצומים שנזכה להם בקרוב בהתעוררות עצומה לתקן כל מה שצריך בין אדם למקום ובין אדם לחבירו, בענייני צניעות, שבת, חיים רוחניים ולא חומרניים. לאחר מכן תהיה מעמד היסטורי נאדר בקודש של כריתת אמנה באלה ובשבועה נוראה בה' אלוקי צבקות לשמור את התורה ומצוותיה. הלואי ונזכה בקרוב.